

Plan för att förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering

Förskolan Humlegården

Inledning:

Barn- och utbildningsnämndens verksamheter ska arbeta för:

- Ett bemötande som innebär respekt för individen
- Lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter som norm för nämndens verksamheter
- Att elever och vuxna som anser sig vara utsatta för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling vet vart man kan vända sig för att få stöd och hjälp
- Att den pedagogiska verksamheten organiseras och bedrivs på ett sätt som främjar inkludering av alla
- Att utbildningsmaterial och läromedel är fria från fördomar, diskriminerande föreställningar och normativa förväntningar enligt könstillhörighet
- Att personal och elever har stöd i sitt engagemang för mänskliga rättigheter, jämställdhet och antidiskrimineringsfrågor
- Att skolan, förskolan och fritidshemmet har tillgång till material, metoder och verktyg för att arbeta mot diskriminering och kränkningar och för värderingar som värnar allas lika värde
- Att alla förskolor, skolor och fritidshem har tydliga och väl kända rutiner för agerande vid kränkande behandling, diskriminering eller trakasserier
- Att samtliga skolor har väl kända ordningsregler
- Att elever ska visa respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever och genom egen ansträngning och delaktighet ta ansvar för sitt lärande och bidra till en god arbetsmiljö.

Aktivt arbete mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Varje förskole- och skolverksamhet ska enligt lag bedriva ett aktivt likabehandlingsarbete. Askersunds kommun ska arbeta mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier.

Upplevelser av kränkande behandling inkluderar i princip alla tillfällen då en person känner sig illa behandlad. Arbetet mot kränkande behandling anges i Skollagen (2010:800) kapitel 6 där det står vilka skyldigheter verksamheterna har i arbetet mot kränkande behandling. Då ett barn eller en elev upplever sig kränkt ska detta anmälas och utredning ska ske.

I juridisk bemärkelse kan inte barn diskriminera varandra men dom kan trakassera eller kränka. Diskriminering kan ske mellan personal och barn eller personal och personal. Diskriminering innefattar direkt diskriminering, indirekt diskriminering, bristande tillgänglighet, trakasserier, sexuella trakasserier och instruktioner att diskriminera. Diskrimineringsgrunderna beskrivs i Diskrimineringslagen (2008:567) som kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder. Trakasserier är ett agerande som kränker någons värdighet och har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (Diskrimineringsombudsmannen, 2020).

Askersunds kommun följer Diskrimineringsombudsmannens (2020) steg för åtgärder vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling där utbildningssamordnaren ska se till att sådana handlingar:

1. Anmäls till rektor eller huvudman
2. Undersöks för att reda ut vad som har hänt
3. Åtgärdas
4. Följs upp
5. Dokumenteras

Diskrimineringsombudsmannens rutiner för rapportering av kränkande behandling, diskriminering och sexuella trakasserier följs via kommunens rapporteringssystem (se bilaga 1).

Förbud mot repressalier

Personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för straff eller annan negativ behandling på grund av att eleven, en vårdnadshavare eller en förälder har anmält skolan eller uppmärksammat att det förekommer kränkande behandling eller trakasserier (Diskrimineringsombudsmannen, 2020b).

Repressalier kan till exempel vara:

- Lägre betyg
- Trakasserier i undervisningen
- Hot om våld
- Annan ogynnsam behandling

Verksamhetspecifikt arbete

Beskrivning av verksamheten (så som ansvarig personal, utvärdering etc.):

Förskolan Humlegården har ett aktivt värdegrundsarbete. Vårt mål är att alla barn, vårdnadshavare och personal är delaktiga och insatta i förskolans värdegrund. Likabehandlingsarbetet baseras på vår "Plan för att förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering" och styrs av förskolans likabehandlingspilot.

Likabehandlingspilot tillsammans med rektor genomför årligen utvärdering samt upprättar enheternas "Plan för att förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering" inför kommande läsår.

Beskrivning över hur verksamheterna ska agera om någon blir utsatt:

Ärendegång för utredning då barn/elev/personal anser sig kränkt eller trakasserad av barn/elev

1. Personal som får vetskap om att ett barn/elev/personal upplever sig kränkt eller trakasserad av ett annat barn/elev, eller bevittnar kränkning eller trakasserier, ska skyndsamt dokumentera händelsen och meddela rektor. Vårdnadshavare kontaktas.
2. Anmälan sker via förvaltningens digitala verktyg för anmälan av kränkande behandling och huvudmannen informeras via verktyget.
3. Utredning påbörjas enligt den övergripande planen mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling och enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) och 2 kap. 7 § diskrimineringslagen (2008:567).
4. Utredning dokumenteras i förvaltningens digitala verktyg till dess att ärendet är avslutat. Huvudmannen följer ärendet via verktyget

Ärendegång för utredning då barn/elev anser sig kränkt, diskriminerad eller trakasserad av personal

1. Personal som får vetskap om att ett barn eller en elev upplever sig kränkt/diskriminerad eller trakasserad av en personal, eller bevittnar att ett barn/elev blir kränkt/diskriminerat eller trakasserat, ska skyndsamt dokumentera händelsen och meddela rektor. Vårdnadshavare kontaktas.
2. Anmälan sker via förvaltningens digitala verktyg för anmälan av kränkande behandling och huvudmannen informeras via verktyget.
3. Utredning påbörjas enligt den övergripande planen mot diskriminering och kränkande behandling och enligt 6 kap. 10 § skollagen (2010:800) eller 2 kap. 7 § diskrimineringslagen (2008:567). Här kan det vara nödvändigt att råda med personalkontoret angående förfaringssättet när en personal anses ha kränkt/diskriminerat eller trakasserat och tillvägagångssättet kan skilja sig beroende på anklagelserna då exempelvis tillfällig avstängning kan vara lämplig.
4. Utredning dokumenteras i förvaltningens digitala verktyg till dess att ärendet är avslutat. Huvudmannen följer ärendet via verktyget.

Beskrivning av hur det förebyggande och främjande arbetet ska gå till och följas upp:

Vårt mål är att skapa lärmiljöer där ingen är utestängd. Alla barn har samma rättigheter och lika värde enligt **FN:s Barnkonvention**.

Det gör vi genom att regelbundet föra aktiva diskussioner i arbetslaget kring diskrimineringsgrunderna (kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning och ålder).

Vi ser över våra miljöer och vårt material utifrån att de ska främja arbetet med att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter.

Vi ska arbeta utifrån ett **hållbart perspektiv** (ur flera vinklar):

- *för individens bästa* – vara en bra kompis
- *demokratiskt* – bli en god medborgare för en hållbar framtid
- *fördelning av resurser i världen* – vi är en del av en helhet

Vi pedagoger har ansvar för att dela barnen i grupper eller par, för att motverka exkludering.

Barnen ska träna sig i att inkludera varandra utifrån barnets ålder och mognad. Pedagoger bestämmer ramarna.

Vi arbetar efter tre enkla regler:

- Alla får vara med i gemenskapen - det finns plats för alla.
- Varje barn bestämmer över sig själv - inte över någon annan, t ex alla kan få vara mamma i en lek.
- Om någon säger stopp - eller - sluta så måste man omedelbart sluta

Alla på förskolan ska föregå med gott exempel utifrån förskolans demokratiuppdrag. Det gäller all personal på förskolan även kök, städ och vaktmästare.

Vid arbetsplatsträffar och verksamhetsträffar skall vi alltid ha en punkt för utvärdering och diskussion om vår värdegrund.

Vi ska vara lyhörda, observera och följa upp barnens samtal i lek och andra aktiviteter.

Barnets trivsel på förskolan är en stående punkt på utvecklingssamtalen. Vi uppmanar vårdnadshavarna att alltid kontakta personal på förskolan, rektor eller barnhälsoteam om deras barn känner sig utsatt på något sätt.

Redogörelse av de åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året:

Vi förordar en flytt av staket och grind närmare ytterdörren för att bli av med hörnet som är ett riskområde.

Vi ska under året främja all lek som inte innehåller skojbråk eller krigslek. Vi vill inte att skojbråk eller krigslek ska bli en naturlig norm bland barnen.

Vi fortsätter att fördela oss pedagoger både ute och inne för att få så god överblick som möjligt.

Den första frågan vi ställer oss på våra verksamhetsträffar ska vara "Hur är stämningen i barngruppen?"

Utvärdering av tidigare års insatser:

Personalen fördelar sig bland barnen både ute och inne för att få en så god överblick som möjligt. Men vår gård är stor med många undanskymda områden. Hörnan på framsidan är det största riskområdet där vi observerat flera kränkningar genom åren. Vi har i flera år påtalat risken med detta hörn.

Vi pedagoger skaffar ständigt ny kunskap och reflekterar i arbetslaget på verksamhetsträffar men det hinns sällan med ordentligt och blir i bästa fall en punkt som hastas över.

Vi har nolltolerans mot exkludering och kränkande kommentarer. I situationer där det har förekommit ingriper vi direkt och pratar med barnen. Det har gett resultat genom att vi ser att barngruppen som helhet är "goa" med varandra.

Vi strävar efter att vårdnadshavarna är delaktiga i arbetet genom ex föräldramöten, utvecklingssamtal och möten i hallen. Vi saknar enkäten till vårdnadshavare som vi använt oss av tidigare år.

Beskrivning över hur planen presenteras för barn, elever och vårdnadshavare:

“Plan för att förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering” presenteras under början av terminen för vårdnadshavarna samt vid inskolning. Planen finns också tillgänglig på förskolans hemsida. På föräldramöten är likabehandling en stående punkt på dagordningen.

Vi presenterar och samtalar med barnen om förskolan Humlegårdens “Plan för att förebygga kränkande behandling, trakasserier och diskriminering”, om vad som står i planen och vad det betyder för vår verksamhet på förskolan. I vårt dagliga möte med barnen samtalar vi om hur man uppmuntrar och bemöter varandra på ett bra sätt. Barnen får kontinuerligt vara med och utvärdera verksamheten genom t ex samtal och observation. Vi ställer frågor såsom “Vad tycker du om att göra på förskolan”, “Vilka rum/ställen trivs du bäst/minst om att vara i på förskolan”?

Källor:

Diskrimineringsombudsmannen (2020). *Utbildningsanordnarens åtgärder vid trakasserier och sexuella trakasserier*. <http://www.do.se/framja-och-atgarda/forskolan-och-skolans-ansvar/>. Hämtad 2020-01-31.

Diskrimineringsombudsmannen (2020b). *Diskriminering inom utbildningsområdet*. <http://www.do.se/om-diskriminering/diskrimineringsforbud-inom-olika-omraden/diskriminering-inom-utbildningsomradet/>. Hämtad 2020-01-31.

SFS 2010:800. *Skollag*. Stockholm: Utbildningsdepartementet.

STF 2008:567 *Diskrimineringslag*. Stockholm: Kulturdepartementet.